

Išnagrinėjus skundą priimtas sprendimas dėl viešai paskelbtų asmens duomenų

2022 m.

SUTRUMPINTAS APIBENDRINIMAS

Sprendimo kontekstas

Sprendimo data: 2022-03-18

Nacionalinis atvejis

Valdytojas arba tvarkytojas: valstybės institucija (toliau – Institucija)

Teisinės nuorodos: *duomenų kiekio mažinimo principas (BDAR¹ 5 str. 1 dalies b punktas); tikslumo principas (BDAR 5 str. 1 dalies c punktas); asmens duomenų tvarkymo teisėtumo sąlygos (BDAR 6 str. 1 dalis); asmens duomenų tvarkymas, vykdant duomenų valdytojui taikomą teisinę prievolę (BDAR 6 str. 1 dalies c punktas)*

Sprendimas: *skundas pripažintas pagrįstu dalyje*

Sprendimo santrumpa

Bylos priežastis

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (toliau – Inspekcija) nustatė, kad valstybės institucija (toliau – Institucija) savo interneto puslapyje paskelbė pareiškėjo vardą, pavardę, gyvenamosios vietos adresą.

Pagrindinės išvados

Institucija Inspekcijai pateiktuose paaiškinimuose nurodė, kad pareiškėjo asmens duomenys interneto svetainėje buvo paskelbti Institucijai vykdant teisės aktų reikalavimus, kadangi pareiškėjui buvo išduotas atitinkamas leidimas, o teisės akte, kuriame yra reglamentuota informacijos apie tokius leidimus skelbimo tvarka, yra numatyta pareiga Institucijai skelbti informaciją apie išduotą leidimą: leidimo turėtoją, leidimu reguliuojamos veiklos teritoriją ir kt.

Inspekcija pažymėjo, kad viename lauke nurodant asmens (duomenų subjekto) vardą ir pavardę, bei gyvenamosios vietos adresą yra sukuriama kokybiškai naujas asmens duomenų rinkinys, kuris gali turėti pakankamai rimtų neigiamų pasekmių duomenų subjektams. Atkreipė dėmesį, kad pasirenkant, ar tokius duomenis (asmens gyvenamosios vietos adresą) galima skelbti, reikalinga įvertinti duomenų kiekio mažinimo principą. Institucija nepateikė jokių papildomų argumentų ir motyvų, kodėl būtina šiuos konkrečius asmens duomenis skelbti ir kodėl teisės akte numatyto siekiamo tikslo nėra įmanoma pasiekti netvarkant asmens duomenų (nepaskelbiant konkretaus gyvenamojo adreso), pavyzdžiui, vartojant bendrinius žodžius, apibūdinančius veiklos teritoriją.

¹ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau – BDAR).

Sprendimas²

Inspekcija padarė išvadą, kad asmens gyvenamojo adreso skelbimas nėra proporcingas ir būtinas bei atitinkantis siekiamo reguliavimo tikslus. Nurodė, kad skelbiant leidimo veiklos teritoriją Institucija turėtų pasirinkti tokį informacijos skelbimo būdą, kad nebūtų atskleista daugiau asmens duomenų nei būtina tikslui pasiekti, t. y. užtikrinant duomenų kiekio mažinimo principą, o skelbiant informaciją apie teritoriją, kurioje verčiamasi leidimo pagrindu išduota veikla, pakaktų ją įvardinti apibrėžiant bendriniais žodžiais (individualus gyvenamasis namas, daugiabutis gyvenamasis namas ir pan.), t. y. neįvardijant konkretaus adreso. Remiantis šia išvada Inspekcija nusprendė, kad Institucija pažeidė BDAR 5 straipsnio 1 dalies b ir c punktuose įvirtintus tikslo apribojimo ir duomenų kiekio mažinimo principus, todėl pareiškėjo skundą dalyje dėl jo gyvenamojo adreso paviešinimo, pripažino pagrįstu.

PLATESNIS APIBENDRINIMAS

Inspekcijos gauto skundo santrauka

Inspekcija gavo skundą, kuriame pareiškėjas nurodė, kad pareiškėjo vardas, pavardė, adresas ir kita informacija prieinami viešai visiems Institucijos internetiniame puslapyje.

Institucija Inspekcijai pateiktuose paaiškinimuose pažymėjo, jog pareiškėjo asmens duomenys interneto svetainėje buvo paskelbti Institucijai vykdant teisės aktų reikalavimus, kadangi pareiškėjui buvo išduotas atitinkamas leidimas, o teisės akte, kuriame yra reglamentuota informacijos apie tokius leidimus skelbimo tvarka, yra numatyta pareiga Institucijai skelbti informaciją apie išduotą leidimą: leidimo turėtoją, leidimu reguliuojamos veiklos teritoriją ir kt. Institucija papildomai pažymėjo, kad leidimu reguliuojamos veiklos teritorija saulės elektrinių, kurios įrengtos individualiuose gyvenamuosiuose namuose, atveju apsiriboja (sutampa su) tokio gyvenamojo namo adresu, kuris atitinkamai gali būti ir leidimo turėtojo fizinio asmens gyvenamosios vietos adresas.

Dėl pareiškėjo gyvenamojo adreso paskelbimo

Skundo nagrinėjimo metu Inspekcija nustatė, kad Institucijos interneto svetainėje yra paskelbtas pareiškėjo vardas, pavardė, gyvenamosios vietos adresas.

Pareiškėjo asmens duomenys interneto svetainėje buvo paskelbti Institucijai vykdant teisės aktų reikalavimus, kadangi pareiškėjui buvo išduotas atitinkamas leidimas, o teisės akte, kuriame yra reglamentuota informacijos apie tokius leidimus skelbimo tvarka, yra numatyta pareiga Institucijai skelbti informaciją apie išduotą leidimą: leidimo turėtoją, leidimu reguliuojamos veiklos teritoriją ir kt. Institucijos teigimu, leidimu reguliuojamos veiklos teritorija gali būti ir leidimo turėtojo fizinio asmens gyvenamosios vietos adresas, todėl pareiškėjo gyvenamojo adreso skelbimas atitinka BDAR 6 straipsnio 1 dalies c punkte nustatytą sąlygą.

Inspekcija vertino, kad įgyvendinant teisės akto reikalavimus dėl informacijos apie išduotų leidimų turėtojus, nagrinėjamu atveju – fizinius asmenis, skelbimo, pakanka nurodyti leidimo turėjo vardą ir pavardę ir toks asmens duomenų skelbimas vykdomas pagal BDAR 5 straipsnio 1 dalies c punktą. Pagal teisės aktą, skelbiant informaciją apie išduotą leidimą, būtina nurodyti leidimo veiklos teritoriją, tačiau situacijose, kai teritorijos nurodymui pasirenkama nurodyti konkretaus fizinio asmens gyvenamosios vietos adresą nėra nustatyta teisės akte.

Inspekcija pažymėjo, kad viename lauke nurodant asmens (duomenų subjekto) vardą ir pavardę bei gyvenamosios vietos adresą yra sukuriama kokybiškai naujas asmens duomenų rinkinys, kuris gali turėti pakankamai rimtų neigiamų pasekmių duomenų subjektams. Atkreipė dėmesį, kad pasirenkant, ar tokius duomenis (asmens gyvenamosios vietos adresą) galima skelbti, reikalinga įvertinti duomenų kiekio mažinimo

² Institucija Inspekcijos sprendimą apskundė Vilniaus apygardos administraciniam teismui (toliau – Teismas). Teismas priėmė sprendimą ir Institucijos skundą atmetė kaip nepagrįstą. Lietuvos vyriausiajame administraciniame teisme šiuo metu yra nagrinėjama byla pagal Institucijos apeliacinį skundą dėl Teismo sprendimo.

principą. Pagal duomenų kiekio mažinimo principą, įtvirtintą BDAR 5 straipsnio 1 dalies c punkte, asmens duomenys turi būti adekvatūs, tinkami ir tik tokie, kurių reikia siekiant tikslų, dėl kurių jie tvarkomi, todėl duomenų kiekio mažinimo principas suponuoja duomenų valdytojo pareigą pagrįsti asmens duomenų tvarkymo (nagrinėjamu atveju – gyvenamosios vietos paskelbimo) būtinumą. Institucija nepateikė jokių papildomų argumentų ir motyvų, kodėl būtina šiuos konkrečius asmens duomenis skelbti ir kodėl teisės aktu siekiamo tikslo nėra įmanoma pasiekti netvarkant asmens duomenų (nepaskelbiant konkretaus gyvenamojo adresą), pavyzdžiui, vartojant bendrinius žodžius.

Inspekcija taip pat pažymėjo, kad duomenų kiekio mažinimo principas yra glaudžiai susijęs su duomenų tvarkymo tikslo apribojimo principu, kuris reiškia, kad asmens duomenys turi būti renkami nustatytais, aiškiai apibrėžtais bei teisėtais tikslais ir toliau netvarkomi su tais tikslais nesuderinamu būdu (BDAR 5 straipsnio 1 dalies b punktas). Įgyvendinant duomenų kiekio mažinimo principą, reikia užtikrinti tinkamą duomenų tvarkymo tikslų ir duomenų apimties santykį. Tvarkomų duomenų kiekį turi apibrėžti iš anksto duomenų valdytojo įvardytas duomenų tvarkymo tikslas. BDAR preambulės 39 punkte pažymima, kad duomenys turi būti tinkami, susiję su tikslais, kuriais jie tvarkomi ir riboti pagal tai, kiek jų yra būtina turėti atsižvelgiant į tikslus, kuriais jie tvarkomi. Pagal tikslo apribojimo principą, įtvirtintą BDAR 5 straipsnio 1 dalies b punkte, asmens duomenys renkami nustatytais, aiškiai apibrėžtais bei teisėtais tikslais ir toliau netvarkomi su tais tikslais nesuderinamu būdu. Teisės akte nustatyta, kad Institucija be kita ko, savo interneto svetainėje skelbia informaciją nurodydama leidimu reguliuojamos veiklos teritoriją. Nagrinėjamu atveju išduotu leidimu reguliuojamos veiklos teritorija sutampa su pareiškėjo (leidimo turėtojo) gyvenamosios vietos adresu. Inspekcija darė išvadą, kad pareiškėjo gyvenamojo adresą skelbimas nėra proporcingas ir būtinas bei atitinkantis siekiamo reguliavimo tikslus. Inspekcijos vertinimu, skelbiant leidimo veiklos teritoriją Institucija turėtų pasirinkti tokį informacijos skelbimo būdą, kad nebūtų atskleista daugiau asmens duomenų nei būtina tikslui pasiekti, t. y. užtikrinant duomenų kiekio mažinimo principą, skelbiant informaciją apie ją, tokią teritoriją pakaktų įvardyti ją apibrėžiant bendriniais žodžiais (individualus gyvenamasis namas, daugiabutis gyvenamasis namas ir pan.) neįvardijant konkretaus adresą.

Inspekcija konstatavo, kad Institucija, savo interneto svetainėje skelbdama leidimo reguliuojamos veiklos teritorijos, kuri sutampa su pareiškėjo gyvenamosios vietos adresu, adresą ir taip tvarkydama (paskelbdama) pareiškėjo gyvenamosios vietos adresą, pažeidė BDAR 5 straipsnio 1 dalies b ir c punktuose įtvirtintus tikslo apribojimo ir duomenų kiekio mažinimo principus.